

Restauració i ampliació del Parc del Lledó

per JOSEP M. CLARET i SALA i AGUSTÍ COSTA i CURRIU

En iniciar el projecte de restauració i ampliació del Parc de Lledó, de Berga, es va tenir molt present el caràcter que havia tingut en altres temps, amable i acollidor, així com la tipologia del jardí mediterrani, del qual a Catalunya tenim molts bons exemples, particularment en les obres de Forestier i Rubió i Tudurí. Aquest intent de recuperació i restauració, ha configurat el programa de la part inferior del Parc (Passeig de Lledó, Plaça d'entrada, font, escales, etc.). El de les zones corresponents a l'ampliació, es va anar definint i concretant en successives reunions amb l'Ajuntament de Berga, al llarg de les diferents fases del projecte. La configuració abrupta del terreny —rasa fonda i amb els vessants laterals molt pendents— ha estat un factor determinant en la formalització del projecte. (En un terreny pla, o de pendents suaus, les solucions adoptades en el disseny del parc haurien estat, com és lògic, totalment diferents). Això ha portat a un jardí fortament treballat, amb murs, talusos, escales, etc., buscant solucions que permetessin anar escalant els seus marges laterals. Els replans s'han format a base de petites terrasses a diferents nivells, per tal d'eixamplar les parts altes de la rasa. L'enllaç entre els diferents replans es fa per mitjà d'escales, excepte en aquells indrets —particularment les zones d'ampliació— en què una topografia més suau permet la solució de rampes.

Un altre condicionant de sortida va ésser, el de fer una construcció sòlida i du-

radora. (A la relativament ràpida degradació de l'antic parc, creiem que hi va ajudar la precarietat d'algunes solucions constructives, especialment en la zona de darrera de la font, agreujada per la manca de manteniment). Aquest propòsit d'aconseguir la màxima durabilitat, és el tret característic que defineix el tractament donat al parc de Lledó, mitjançant la utilització de materials primaris, però agradables que ajudin a fer sentir al visitant la presència de la natura.

Això es fa palès, creiem, en els camins i terrasses acabats amb sorra a les zones on el pendent i la pressuposada intensi-

tat de tràfec de vianants ho permet, i en els altres camins, on l'acabat és de llosa de pedra ó mixt de pedra i herba, allà on les condicions anteriors així ho aconsellen. També es posa en evidència la mateixa voluntat en els mateials del mobiliari —taules i bancs— de fusta envernissada, amb suports metàl·lics prou forts per suportar els esforços i efectes de la intempèrie, així com en la poca utilització de fanals amb columna, que podrien haver donat un aràcter massa urbà, a un lloc de topografia tan accidentada, ó també, encara, en el color i tipus de pintura utilitzada —exceptuant la

ARXIU LUIGI

El llac del Parc del Lledó

dels jocs infantils— fosca, de color neutre, textura lleugerament aspra i molt resistent a l'exterior.

En abordar el projecte, es van considerar quatre sectors:

El sector 1; comprèn la Plaça de les Fonts, i el passeig que hi dona accés. S'hi va intervenir, com s'ha dit, amb afany reconstructor i amb l'intenció de retornar a l'indret el primitiu encant. Es va aixecar lleugerament el nivell de la plaça, rematant-la pel costat del passeig amb uns graons correguts, que a la vegada, impedeixen l'entrada de vehicles (única-ment s'ha deixat una petita rampa en un extrem, per a facilitar l'accés a persones amb dificultats físiques).

Bancs de diferents llargades, emparats per parterres alçats, donen forma a l'espai de la plaça, retallant la desmesurada altura dels murs laterals existents.

En aquest sector s'hi va incloure l'enllaç amb el carrer Jaume Cascalls, salvant el fort desnivell entre aquest i la plaça amb una successió d'escales i parterres. Els replans d'aquest espai, equipats amb bancs per seure que no intercepten la circulació, van donant diverses visuals sobre la plaça.

El sector 2, tractava amb els mateixos

objectius, la part immediatament posterior a la font, amb una important ampliació lateral, que ha facilitat un nou accés al parc, des del carrer Santa Joaquina de Vedruna, i un eixamplament pel vessant més dret dels límits laterals de la rasa, buscant una més gran entrada de llum i claror.

En aquest sector s'hi han disposat elements d'esbarjo: jocs infantils, petanca, tauler d'escacs gegants, etc., així com taules i bancs —dissenyats especialment— repartits en els diferents replans i zones de passeig. El fons de la rasa —zona de pas per accedir al col·legi de Sant Joan—, s'ha pavimentat amb llosa de pedra, i els replans laterals, separats per talussos i murs de pedra vista, s'han acabat amb paviment de sorra i drenatge.

El sector 3 transformava l'accés superior al col·legi de Sant Joan, i s'ha dignificat i dotat al mateix temps de l'adequat sanejament.

A l'inici de les escales, en el punt de trobada amb un nou accés des del carrer Sta. Joaquina de Vedruna, s'hi forma una plaça, on s'hi ha construït un petit quiosc, el volum del qual, rematat per una coberta enjardinada, disminueix l'ex-

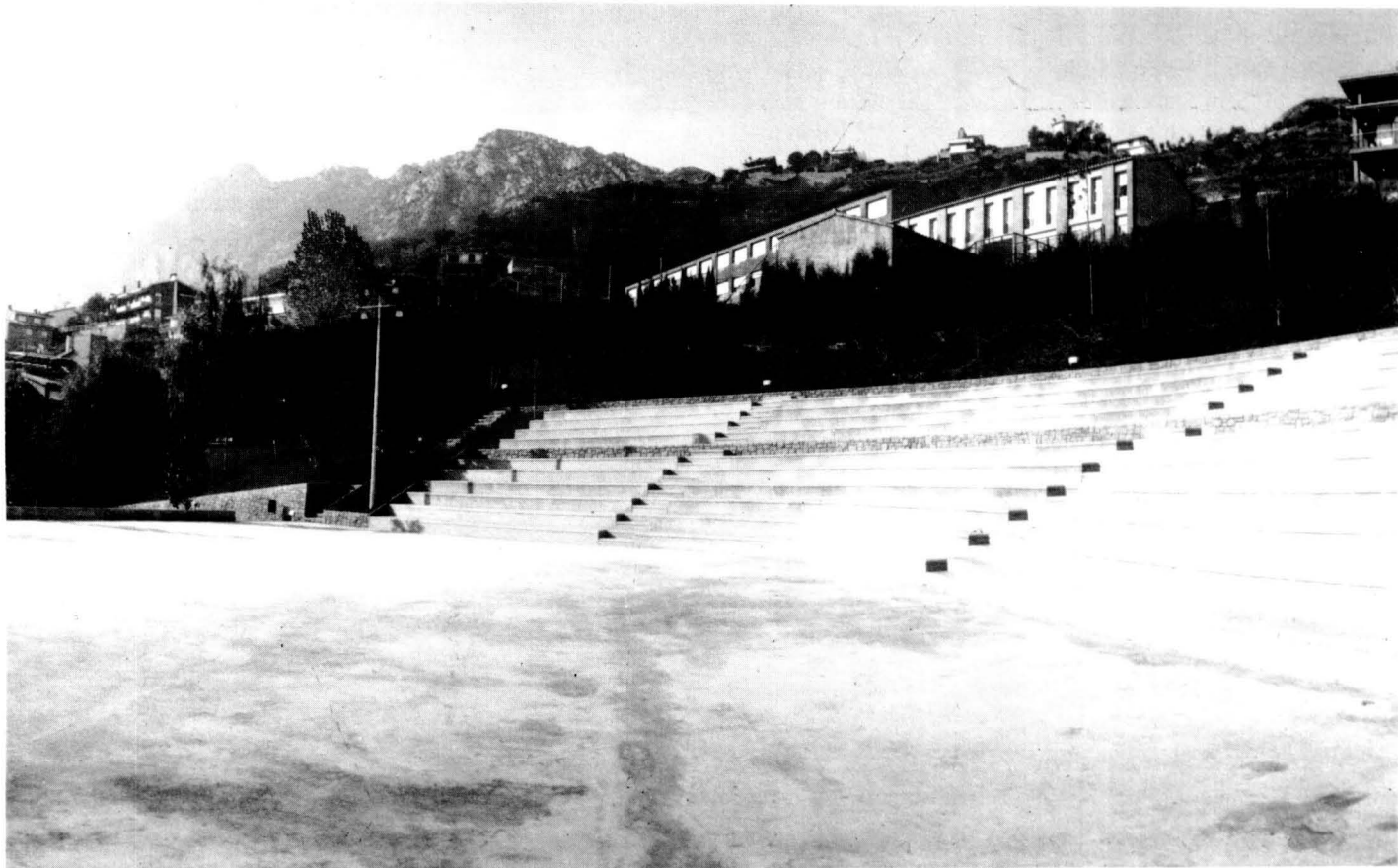
cessiva altura dels murs de les finques veïnes, com també ho fa l'alineació espessa de xiprers, iniciada al seu costat.

L'entrega del fortíssim desnivell des del pati del col·legi de Sant Joan fins a la rasant de les escales, s'ha resolt amb un llarg talús enjardinat subdividit per passos de vianants a diferents altures, que connecten amb la zona de l'anfiteatre.

Des de la plaça del quiosc s'accedeix al sector 4, que es va projectar més tard, i que constitueix un nou eixamplament per la zona compresa entre les dues escoles (col·legi de Sant Joan i la Salle); aquest abraça uns terrenys de pendent inferior als de la rasa i més assolellats. Aquesta ampliació permet una connexió amb el casc antic de Berga a través dels carrerons de Pinsania; inclou l'antiga piscina del col·legi La Salle, i acosta les dimensions del Parc a les necessitats de la població.

El tractament donat a aquest sector és similar al de la resta del parc, però els murs de pedra es fan més baixos o desapareixen, i els replans s'eixamplen seguint les possibilitats que ens va donant la topografia del terreny. Els accessos als espais més importants d'aquesta zona, es fan per mitjà de rampes, pavimenta-

ARXIU LUIGI

L'auditori del Lledó.

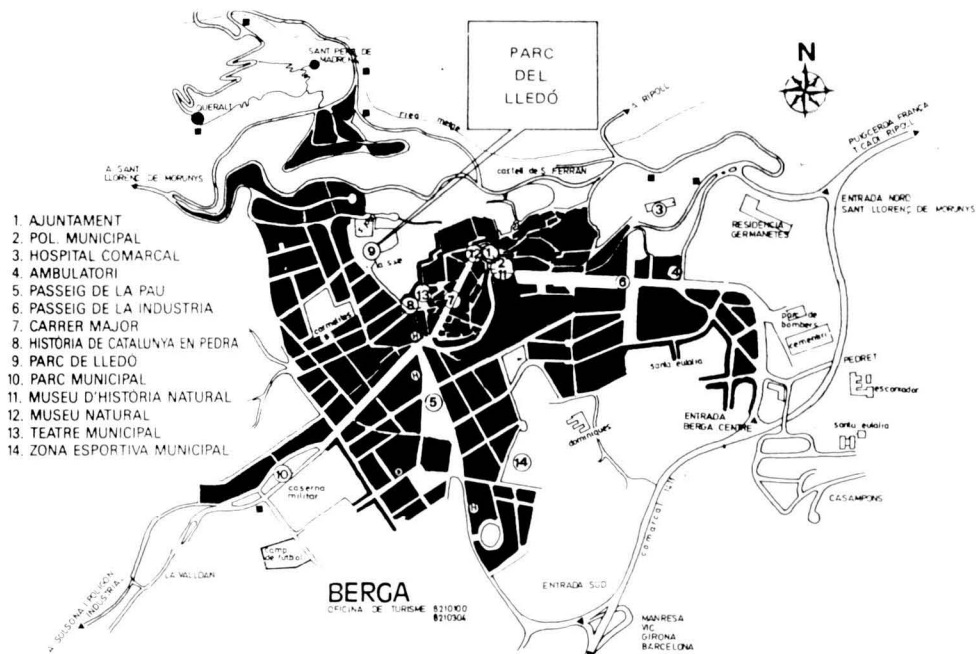
des amb llosa de pedra.

En el replà inferior, cobert d'herba, s'hi ha construït un petit estanyol de forma sinuosa i poca fondària, apte per als jocs dels infants, voltat de bancs i arbres. El replà superior està ocupat per una plaça molt oberta pel costat del migdia, i tancada pel costat del pendent per un seguit de grades de formigó vist i textura buixardada, en forma d'amfiteatre, que permet activitats a l'aire lliure: espectacles, festes populars, ballades, etc.

El mobiliari utilitzat és el mateix per a tot el parc, però distribuït segon les necessitats de cada espai. Els bancs i les taules es van dissenyar i construir, tal com s'ha dit abans, especialment per a aquesta obra. Els altres elements: papeteres, jocs infantils, etc., es van triar d'entre els que es podien trobar al mercat, i només es va modificar la pintura, a fi d'integrar-los a les característiques del parc per mitjà del color.

La il·luminació del passeig i places d'entrada, s'ha fet amb fanals de peu, acabats amb globus esfèrics. La de la resta del parc, amb aplics encastats a la part baixa dels murs de pedra o col·locats en els talussos damunt d'uns peus metàl·lics de poca altura. La plaça de l'amfiteatre disposa de dues columnes amb focus orientables, una a cada extrem de les grades, i una caixa de connexions preparada per a la utilització en espectacles.

La vegetació, encara no completa, pretenia ésser una representació força extensa de l'arbrat del Berguedà, amb l'excepció puntual d'algun arbre exòtic, com podria ser el Gingo, que per les seves característiques ajudava a la composició general del parc, mantenint, per

Parc del Lledó.

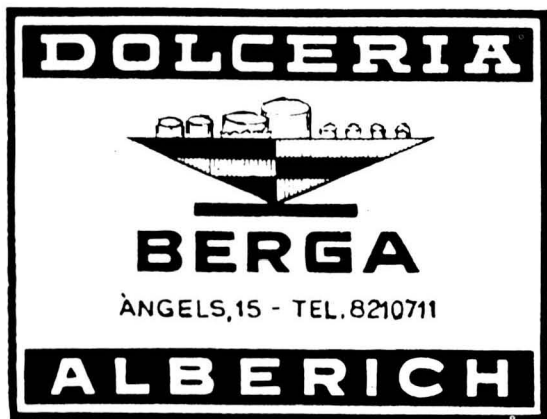
tant una intenció didàctica que permetés la seva utilització com a jardí botànic local.

Els talussos i parterres, es van projectar entapissats de verd, amb arbusts i matolls diversos, escollits amb el mateix criteri que els arbres; al peu dels murs i damunt seu, lianes diverses i plantes penjades.

La composició general de l'arbrat es va fer amb el criteri de fer dominar els arbres de fulla caduca sobre els de fulla perenne, amb una petita representació de coníferes, per tal de permetre l'entrada del sol i la claror a l'hivern, i l'ombra a l'estiu.

Finalment, creiem interessant de remarcar, que de la mateixa manera que es va potenciar la permanència o la recuperació, dels elements que de sempre havien singularitzat el parc de Lledó: la font, els pilars d'entrada amb els xiprers, els pollancre centrals, etc., també es va voler, tal com hem anat exposant, entroncar amb el tarannà tranquil, relaxant, i l'aire d'anar-hi a reposar, que havia caracteritzat l'antic parc.

Josep M. Claret i Sala,
Agustí Costa i Corriu. Arquitectes.

PER DOLÇOS I PA DE PESSIC,
A LA DOLCERIA ALBERICH!